

Statenmededeling

Onderwerp

Monitor Wind op Land 2016

Datum

19 juni 2017

Documentnummer

GS: 4179831

PS: 4204297

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Stand van zaken Wind op Land in Brabant

Aanleiding

Rijk en provincies/IPO hebben een gezamenlijke doelstelling van 6000 megawatt (MW) wind op land in 2020. De opgave voor Noord-Brabant is 470,5 MW. Jaarlijks voert RVO, in opdracht van het kernteam Wind op Land, de Monitor Wind op Land uit om de voortgang en de knelpunten in deze gezamenlijke opgave te monitoren.

Op 16 mei 2017 is de 'Monitor wind op Land 2016' gepubliceerd en aan de Tweede Kamer aangeboden. Hierin worden conclusies getrokken waar in deze statenmededeling nader op in wordt gegaan.

Bevoegdheid

De Monitor Wind op Land is een instrument om de voortgang en knelpunten rond de landelijke doelstelling wind op land 2020 in beeld te brengen. Deze wordt in het kader van uw controlerende bevoegdheid, ter informatie aan u voorgelegd.

Kernboodschap

- Op basis van de windmonitor 2016 wordt geconstateerd dat Noord-Brabant de doelstelling wind op land 2020 van 470,5 MW, niet op tijd gaat halen.*

Dit komt overeen met het algemene beeld in Nederland. In de monitor wordt aangegeven dat in 2020, 76% van de landelijke doelstelling van 6000 MW opgesteld vermogen gehaald wordt. Voor Noord-Brabant wordt door RVO gesteld dat van de 470,5 MW er in 2020 254,2 (dat is 54% van onze provinciale doelstelling) is gerealiseerd. Deze conclusie wordt in de eerste plaats

getrokken omdat in de windmonitor een strakke planningsmethodiek wordt gehanteerd, welke niet strookt met de planningen van verschillende windprojecten binnen onze provincie. Ten tweede treedt er bij verschillende projecten vertraging op door knelpunten, welke buiten onze provinciale invloedssfeer liggen.

Datum

19 juni 2017

Documentnummer

GS: 4179831

PS: 4204297

2. *Onze provinciale prognose opgesteld vermogen in 2020 is hoger dan in de Windmonitor wordt geconstateerd. We verwachten, met eventuele inzet van reserveprojecten, onze doelstelling in 2022 wel te halen.*

Wij constateren op grond van de specifieke projectplanningen, waaronder de PIP A16, Spinder in Tilburg en Rietvelden in 's-Hertogenbosch dat er in Brabant minimaal 130 MW meer aan opgesteld vermogen gerealiseerd zal zijn in 2020 dan geraamd in de monitor. Hiermee wordt ons totaal verwachte gerealiseerde vermogen in 2020 circa 380 MW (dat is 80% van onze doelstelling). Dit is consistent met onze voortgang zoals geconstateerd in de Monitor Wind op Land 2015.

Gekeken naar de knelpunten bij verschillende projecten (kernboodschap 3 gaat hier verder op in) is het onzeker of Noord-Brabant de provinciale doelstelling van 470,5 MW in 2020 gaat halen. Daarom is het van belang om windprojecten, welke thans worden geïnitieerd en tot ontwikkeling komen en passen binnen onze beleidskaders, te ondersteunen. De aanpassing van de Verordening ruimte zoals die eind 2016 is vastgesteld, biedt daar in principe voldoende ruimte voor. Wij verwachten dat het dan mogelijk is om in 2022 onze doelstelling voor 2020 te kunnen halen.

3. *Het is vanuit de provincie beperkt mogelijk om tot een versnelling op nu achterblijvende projecten in de realisatie van de opgave te komen.*

Voor de huidige opgave van 470,5 MW windenergie in 2020 zijn, voor een deel van de opgave, afspraken gemaakt met gemeenten in de regio West-Brabant. Deze gemeenten worden vanuit de provincie zoveel mogelijk ondersteund met (inhoudelijke) kennis en het stroomlijnen van procedures (toepassen van de gemeentelijke coördinatie-regeling). Daar waar gemeenten achterblijven in het realiseren van de afspraak, worden zij daar door ons bestuurlijk op aangesproken. Daarnaast wordt door ons volop ingezet op een tijdige afronding van de PIP-A16, waar de provincie de bevoegdheid voor coördinatie en besluitvorming overgedragen heeft gekregen van het rijk.

Voor de overige bekende projecten binnen Brabant hebben gemeenten zelf procedures in gang gezet voor de realisatie van windturbines. Deze procedures hebben binnen deze gemeenten hun eigen dynamiek en worden, waar nodig, door de provincie ondersteund.

Met de verruiming van het beleid voor windturbines zoals dat in november 2016 in de Verordening ruimte is vastgesteld, worden nu ook alternatieve projecten door gemeenten/energiecoöperaties voorgesteld die een bijdrage kunnen leveren aan de doelstelling van 470,5 MW. Een voorbeeld hiervan is het windproject van energiecoöperatie Zummere Power in de gemeente Someren. Voor dit soort projecten moet het planvormingsproces echter nog worden

opgestart. Het is nog niet duidelijk of dit soort projecten van onderaf, die vanuit het provinciaal beleid alleen door kunnen gaan als er sprake is van meerwaarde (sociale participatie), in 2020 gerealiseerd kunnen zijn.

Datum

19 juni 2017

Documentnummer

GS: 4179831

PS: 4204297

4. Er is bij alle partijen besef dat er een gezamenlijke verantwoordelijkheid is om de doelstelling in 2020 te kunnen behalen.

Er zijn uiteenlopende oorzaken te benoemen waarom Noord-Brabant in 2020 niet de 470,5 MW aan gerealiseerd vermogen haalt. De conclusies van de Monitor wind op land 2016 worden, voor wat betreft de knelpunten, nogal algemeen gehouden. Geconstateerd wordt dat het onwaarschijnlijk is dat de provinciale doelstellingen tijdig worden behaald. De knelpunten zijn echter voor een deel buiten onze eigen invloedssfeer gelegen, en het oplossen hiervan is ook afhankelijk van (veranderend) beleid of besluitvorming op rijksniveau. Dit betreft o.m. onduidelijkheid over het toekomstige tracé van de nieuwe 380 kV-verbinding (uitbreiding Weststad - Oosterhout), onduidelijkheid over risicozonering bij bedrijventerreinen (Ecopark - Waalwijk, De Wildert - Dongen), defensieradarproblematiek (o.m. bedrijventerrein A50 Veghel, en meer algemeen in Zuidwest Nederland), uitstellen besluitvorming Rijkswaterstaat over capaciteitsuitbreiding Volkeraksluizen tot na 2020 (vervanging van bestaande turbines op en rond het sluzencomplex).

Onduidelijk is of en wanneer de betreffende knelpunten door het rijk worden opgelost en of deze windparken voor 2020 nog ontwikkeld kunnen gaan worden. Minister Kamp erkent de knelpunten, en ook de rol en de verantwoordelijkheid die de rijksoverheid hierin heeft, en heeft een handreiking gedaan om in gezamenlijkheid naar oplossingen te zoeken. Op korte termijn vindt dan ook een gesprek plaats tussen gedeputeerde Spierings en minister Kamp.

Evenwel zal het lastig worden om onze doelstelling voor 2020 te realiseren. Echter, de beeldvorming dat de provincie haar taakstelling niet tijdig haalt, ligt heel wat genuanceerder dan uit de windmonitor lijkt te lezen.

5. Een zorgvuldig doorlopen proces staat voorop.

Bij de realisatie van windprojecten, vinden wij een zorgvuldig proces met de omgeving belangrijk. Dit gaat boven het exact halen van onze doelstelling van 470,5 MW in 2020. Daarbij is het Rijk zeer geïnteresseerd in de procesaanpak zoals die momenteel wordt gevolgd bij onder andere de PIP A16 en hoe binnen onze provincie invulling wordt gegeven aan sociale participatie in relatie tot grote energieprojecten. Er is vooral interesse in hoe deze aanpak kan leiden tot een grotere acceptatie van grote energieprojecten en mogelijk tot een versnelling van bestaande en/of toekomstige projecten.

Consequenties

Het niet halen van de doelstelling van 470,5 MW windenergie in 2020, betekent dat de bijdrage van windenergie aan de 14% duurzame energiedoelstelling in 2020 in Brabant, ca 20% lager uit kan gaan vallen.

Onze inzet is om de twee jaar vertraging die waarschijnlijk op gaat treden, niet groter te laten worden en waar mogelijk te verkleinen. Dit doen wij door er op aan te blijven dringen dat de bestaande belemmeringen waarvoor het rijk aan de lat staat om deze op te lossen, op korte termijn ook opgelost gaan worden. Zoals hierboven aangegeven vindt hierover binnenkort een gesprek plaats met de minister.

Daarnaast zetten wij in op het (mee helpen) realiseren van alternatieve windprojecten. Het niet op tijd halen van de doelstelling van 470,5 MW heeft vooralsnog geen financiële consequenties voor de provincie.

Datum

19 juni 2017

Documentnummer

GS: 4179831

PS: 4204297

Europese en internationale zaken

nvt

Communicatie

Naar aanleiding van het verschijnen van de 'Monitor Wind op Land 2016', is er een persbericht uitgegaan.

U wordt voorjaar 2018 opnieuw op de hoogte gebracht van de voortgang in de doelstelling windenergie van onze provincie of zoveel eerder indien daar aanleiding toe is.

Bijlagen

-Kamerbrief

-Windmonitor Wind op Land 2016

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: de heer R. de Groot, (073) 681 2693, rdegroot@brabant.nl,
afdeling Energie en Innovatie van cluster Economie en Internationalisering

Opdrachtnemer: mevrouw F. van Lievenoogen-Grube, (073) 680 8209,
fvlievenoogen@brabant.nl, afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling Midden-West van
cluster Ruimte.

Datum

19 juni 2017

Documentnummer

GS: 4179831

PS: 4204297